

Kommunledningskontoret
Kommunfullmäktige

Datum:
2021-10-07

Diarienummer:
KSN-2021-00094

Handläggare:
John Hammar

Inlämnade interpellationer till kommunfullmäktige 11 oktober 2021

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** de inlämnade interpellationerna får ställas och besvara vid kommunfullmäktiges kommande sammanträde den 8-9 november 2021.

Inlämnade interpellationer

- Interpellation om cybersäkerhet från Alexander von Uckermann (SD)
- Interpellation om välfärdspengar från Tobias Smedberg (V)
- Interpellation om kommunikatörer i kommunen från Cecilia Forss (M)
- Interpellation om företagens ökade utsatthet för brott från Mattias Johansson (C).

Interpellation om cybersäkerhet

Samhället blir allt mer digitaliserat och uppkopplat. Den nya informationsinfrastrukturen med molnbaserad datalagring och nya plattformssystem ersätter och kommer att ersätta allt större del av samhällets och kommunens verktyg och processer. Digitaliseringen innebär inte bara positiva möjligheter utan ställer vårt samhälle inför nya utmaningar och hot. Den organiserade brottsligheten följer med in i den digitala tidsåldern. Den offentliga sektorn måste ständigt ligga i framkant för att inte drabbas av risker som kan leda till ofantliga kostnader och skador på samhälle och invånare.

De senaste åren har cyberbrottsligheten ökat markant och prognosen för framtiden är att detta hot kommer fortsätta växa under kommande decennier i en mycket snabb takt. Under 2021 förväntas cyberbrottsligheten gå om droghandeln i omsättning globalt. I juli 2021 utsattes Coop för en omfattande attack som ledde till att en stor del av deras butiker fick stänga ned under en tid. Sjukvården pekas även ut som ett mål för cyberattacker. Medicinsk utrustning och journalsystem har visat sig kunna hackas, något som direkt hotar patienterna. År 2015 hackades Akademiska sjukhusets strålbehandlingsmaskiner, något som ledde till att cancerpatienter fick sina behandlingar uppskjutna.

KPMG har tidigare granskat kommunens informationssäkerhet och funnit ett antal brister. År 2020 var slutsatsen att kommunstyrelsen inte fullt ut säkerställt ett ändamålsenligt och systematiskt arbete med sin informationssäkerhet. Kommunen har det nyinrättade ”Funktionen för informationssäkerhet” med representanter från ett flertal områden. Samtidigt ansågs det problematiskt att kommunens informationssäkerhetsstrateg inte var åtskild från IT-staben, något som riskerar att påverka opartiskheten negativt. Den höga ambitionsnivån ansågs inte tillräckligt implementerad i verksamheten.

Uppsala kommun är en potentiell måltavla och måste ligga i framkant när det kommer till cybersäkerhet. Det är av stor vikt att kommunens data är i tryggt förvar samtidigt som kommunens programvara inte riskerar att slås ut. Sverigedemokraternas bedömning är att Uppsalas kommun måste ta frågan om cybersäkerhet i större beaktning när det kommer till kommunens digitala processer men även i kommande digitaliseringsarbete och krisberedskap.

Med anledning av ovanstående ställs följande frågor till kommunstyrelsen och krisledningsnämndens ordförande Erik Pelling:

- Har Uppsala kommun meriterad kompetens inom cybersäkerhet?
- Anser du att cybersäkerhetsperspektivet är högprioriterat och allomfattande för kommunens samtliga delar, både när det kommer till den politiska styrningen och kommunförvaltningens arbete?
- Hur omfattande är kommunens krisrutiner och alternativa arbetsmetoder när det kommer till att utstå framtida cyberattacker?

Uppsala den 7 september 2021

Alexander von Uckermann, ersättare (SD)

Vart tar skattepengarna vägen?

I Uppsala kommun opererar flertalet vinstdrivande aktiebolag inom välfärden. Det är företag som använder skattemedel för att erbjuda tjänster in om välfärden där en del av ersättningen går till tjänstens utförande, och en annan del av ersättningen hamnar i fickorna hos välfärdsbolagens ägare. Mängder av fall har uppmärksammats där vinsterna dessutom placeras utomlands för att ägarna ska undgå beskattning i Sverige.

Uppsala kommun är i jämförelse med många andra kommuner mycket generös gentemot dessa bolag. Kommunen har som en av mycket få kommuner i landet öppnat upp området särskilda boenden inom äldreomsorgen för dessa företags fria etableringsrätt genom Lag om valfrihet. Vi ger dessutom högre ersättning till dessa bolag än vad vi gör till boenden i egen regi som erbjuder samma tjänst. Under denna mandatperiod har favoriserandet av dessa privata vinstjägare ökat ytterligare då ersättningarna till LOV-verksamheten har höjts.

Uppsalaborna betalar skatt för att vi alla ska ha lika bra tillgång till vård och omsorg i vår kommun. Det är från undersköterskornas, fritidsledarnas, lärarnas, och socialarbetarnas skattebetalningar dessa företags vinster kommer.

Varje krona som ett privat företag kan spara genom exempelvis minskade personalkostnader, blir en krona över till företagets vinster. Ett kraftfullt incitament för företaget men helt utan garantier för bättre vård och med potentiellt stora konsekvenser för anställda och brukare.

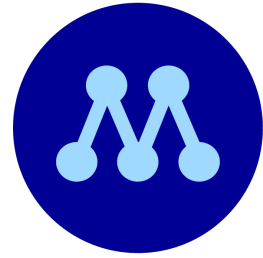
När skattemedel som är avsedda för vår välfärd istället för att gå till mer personal, bättre arbetsvillkor och bättre välfärd går till aktieägarnas vinstutdelningar eller välfärdsbolagens expansion; då urholkas välfärden på resurser. Det går ut över all välfärd, oavsett utförare.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till kommunstyrelsens ordförande:

- Hur stor summa av kommunens skattemedel går till vinst hos privata välfärdsföretag?
- Om ovanstående uppgift ej finns tillgänglig, har kommunen gjort några ansträngningar för att kartlägga hur stor vinst välfärdsföretagen gör på uppsalabornas bekostnad och var uppsalabornas skattemedel hamnar när de går till privata företag inom välfärdsområdet?
- Hur säkerställer mittenstyret att skattemedel avsedda för vår välfärd verkligen går till välfärd och inte till privata företags aktieutdelningar eller expansion?
- Finns det några underlag som minoritetsstyret lutar sig mot och som leder i bevis att välfärden blir bättre när privata aktiebolag ska använda en del av välfärdspengarna till vinstutdelningar och till att finansiera det egna bolagets expansion?

Tobias Smedberg (v)

Interpellation från Cecilia Forss (M) till Erik Pelling (S) om kommunikatörer i kommunen

Idag finns det brister i hur kommunen kommunicerar, främst kopplat till politiska frågor. Kommunikationsstaben har diskuterats återkommande under åren, nu senast när en inhyrd kommunikationskonsult stoppade en rektor från att genomföra en intervju med SVT.

Kommunens kommunikation ska vara saklig och utan värderingar och inte sprida politikens budskap.

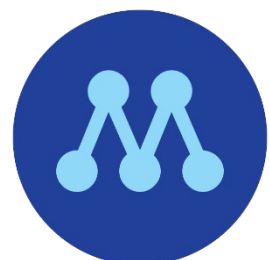
Den 5 oktober 2021 skrev en representant för kommunens många kommunikatörer i lokaltidningen:

”Genom att sprida kunskap, förändra attityder och påverka beteenden kan professionell kommunikation skapa värde på flera olika sätt.”

Med anledning av ovanstående vill jag fråga följande:

- Varför skall kommunen arbeta med att förändra medborgares attityder?
- Vilka värden kan det skapa?
- Står kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling bakom kommunikatörsbudskapet som anfördes i UNT?

Cecilia Forss (M)
5 oktober 2021

Interpellation om företagens ökade utsatthet för brott

Otryggheten växer på många platser i Sverige och den organiserade kriminaliteten orsakar allt fler problem för det omgivande samhället. I Uppsala påverkas både privatpersoner och hela bostadsområden, men även många företag. De enskilda näringsidkarna drabbas ekonomiskt, men de även genom att deras medarbetare och kunder känner ökad oro och rädsla.

I Svenskt Näringslivs rapport *Brottslighetens kostnader* framkommer att svenska företag varje år har direkta kostnader på över 40 miljarder kronor till följd av brottslighet. De totala kostnaderna bedöms överstiga hisnande 100 miljarder. Så många som 6 av 10 företag uppger att de utsatts för brott under de senaste två åren.

Den undersökning av det lokala företagsklimatet som Svenskt Näringsliv också genomför visar att mer än var femte företag uppger att de i hög utsträckning påverkas negativt av den ökade otryggheten. I vårt län sticker Uppsala kommun ut, med tydligt högst andel företag av alla kommuner som utsätts för brott. Vanligast är att företag i de gröna näringarna drabbas, exempelvis genom fordons- och drivmedelsstölder, följt av företag inom handeln och transportsektorn. Olika inbrott förekommer ständigt, liksom att "beskyddarverksamhet" uppges vara tämligen utbredd.

Detta är oacceptabelt. Kriminaliteten som drabbar näringslivet – och därmed den lokala arbetsmarknaden – behöver mötas med att alla relevanta delar av samhället bidrar med insatser. Polis och andra rättsvårdande myndigheter har ett stort ansvar, men fler aktörer behöver agera tydligare för att minska brottsligheten mot företag.

Nyligen presenterades utredningen *Kommuner mot brott* (SOU 2021:49) till regeringen, som bland annat identifierar områden där kommunerna kan agera i brottsförebyggande åtgärder. Men samarbete med det lokala näringslivet nämns tyvärr inte alls bland förslagen.

Centerpartiet anser att Uppsala kommuns trygghetsarbete måste kompletteras med tätare samarbeten med företagen. Givet deras utsatthet finns här mycket kunskap om var och hur brott begås samt många kloka tankar om hur det kan förebyggas.

Jag vill därför fråga kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling (S):

- Genomför Uppsala kommun att regelbundna analyser av hur våra lokala företag påverkas av brottslighet resp. hur det skiljer sig mellan stad och landsbygd?
- I vilka delar kan Uppsala kommuns handlingsplan för trygghet och säkerhet förbättras avseende det lokala näringslivets roll i det brottsförebyggande arbetet?
- Planeras det några nya beslut för att exempelvis införa fler §3-områden, anställa ordningsvakter eller installera övervakningskameror, för att tillmötesgå det lokala näringslivets behov av ökad trygghet?

Mattias Johansson (C)